

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Tebliğ

Maliye Bakanlığından:

2006-2008 Dönemi Bütçe Çağrısı

Kamu mali yönetiminin modern bir yapıya kavuşturulması yönünde son yıllarda önemli bir mesafe alan ülkemiz, yeni bir bütçe hazırlık dönemine girmiş bulunmaktadır.

Bilindiği üzere, 1927 tarihli Muhasebe-i Umumiye Kanununun yerini alan ve kamu mali yönetimi ve kontrol sistemimizin uluslararası standartlara uyumunu sağlamayı amaçlayan 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 10 Aralık 2003 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından kabul edilmiştir.

5018 sayılı Kanun, 2006 mali yılından itibaren üç yıllık bir dönemi kapsayan çok yıllık bütçeleme sistemine geçilmesini öngörmekte ve konsolide bütçe sistemine son vermek suretiyle merkezi yönetim bütçe uygulamasını getirmektedir.

Merkezi yönetim bütçe uygulamasına geçilmesiyle, bütçe sistemimiz uluslararası standartlara uygun bir kapsama kavuşurken, çok yıllık bütçeleme sisteminin bütçe sistemimize entegre edilmesiyle de, daha saydam ve öngörülebilir bir bütçe politikası uygulamaya konulmaktadır.

Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı hazırlık çalışmalarını yönlendirmek üzere Bakanlar Kurulunca kabul edilen Orta Vadeli Program 31 Mayıs 2005, Yüksek Planlama Kurulunca kabul edilen Orta Vadeli Mali Plan ise 2 Temmuz 2005 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

Bakanlığımız tarafından hazırlanan Bütçe Hazırlama Rehberi ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığınca hazırlanan Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberinin yayımlanmasıyla birlikte, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idareleri 2006, 2007 ve 2008 yıllarına ilişkin bütçe tekliflerini hazırlamaya başlayacaklardır.

Ülkemiz, son yıllarda ekonominin sağlıklı bir yapıya kavuşturulması, sürdürülebilir büyüme ortamına girilmesi, mali disiplinin sağlanması, kamu borç stokunun azaltılması ve toplumun gelir düzeyi düşük kesimlerinin desteklenmesi açısından önemli ilerlemeler kaydetmiştir.

Kuşkusuz, 2006-2008 yıllarını kapsayacak ilk çok yıllık bütçe döneminde, son yıllarda büyük çaba ve fedakarlıklarla sağlanan mali disiplinden hiçbir şekilde taviz verilmeyecek, maliye politikası uygulamalarında makro ekonomik istikrarın ve dengenin güçlendirilmesine odaklanılacak ve ekonomik programın kararlı bir şekilde uygulanmasına devam edilecektir.

Ekonomik programın kararlı bir şekilde uygulanmaya devam edilmesi ve mali disiplinin güçlendirilmesi, nominal ve reel faizlerdeki düşüş eğilimini hızlandıracak ve kamu borçlanma maliyetlerini düşürecek, faiz ödemelerinin bütçe üzerindeki baskısını hafifletecek ve ekonomideki yatırım ortamı iyileşecektir.

Kamu borçlanma gereğindeki düşüş eğiliminin sürdürülmesi ve kamu borç stokunun gayri safi yurtiçi hasılaya oranının makul düzeylere indirilmesi amacıyla, 2003-2005 döneminde olduğu gibi 2006-2008 yıllarında da yüksek oranlı faiz dışı fazla sağlanması en önemli önceliklerden biri olarak kalacaktır.

Kamu sektörünün asli fonksiyonlarına odaklanmasının sağlanması, ekonomik etkinliğin artırılması, sermayenin tabana yaygınlaştırılması ve kamu sektörüne ilave kaynak yaratılması amacıyla, özelleştirme girişimlerine hız verilecektir.

Önümüzdeki dönemde, sosyal güvenlik ve sağlık sistemindeki yeniden yapılanmanın tamamlanarak sistemin açıklarının azaltılması yönünde önemli bir adım atılacaktır. Kurulacak yeni sosyal güvenlik sistemiyle, bütün çalışanları kavrayan tek bir sosyal güvenlik sistemi oluşturulması, norm ve standart birliği sağlanması ve sürdürülebilir bir mali yapıya sahip, daha esnek ve yeni gelişmelere daha kolay uyum sağlayabilir bir sosyal güvenlik sistemine sahip olunması amaçlanmaktadır. Ayrıca, getirilmesi planlanan genel sağlık sigortası sistemiyle de bütün toplumu kapsayan ve Devlet açısından finansmanı daha öngörülebilir ve sürdürülebilir bir yapı oluşturulması sağlanacaktır.

Oluşturulacak sosyal yardım politikası yoluyla, sosyal harcamaların bütçeden aldığı pay artırılarak toplumun sosyal sorunları asgari düzeye indirilmiş olacak ve sosyal dengesizliklerin giderilmesi konusunda dikkate değer bir gelişme kaydedilecektir.

Personel sistemimizin tüm kamu idarelerini kapsayacak, maaş ve ücret sistemini sadeleştirecek, maaş ve ücret ödemelerinde performans ölçütünün de göz önüne alınmasını sağlayacak ve uluslararası

uygulamaları dikkate alacak şekilde yeniden düzenlenmesine yönelik çalışmalar tamamlanacak; böylece, yeni personel sistemimiz modern ve kamu sektöründe verimliliği teşvik edici bir yapıya kavuşturulmuş olacaktır.

Diğer taraftan, 2006-2008 döneminde tarım sektörünün istihdam ve üretim içindeki önemi dikkate alınarak, Bakanlar Kurulunca ödemelerin daha rasyonel bir yapıya kavuşturulması amacıyla kabul edilen ve 2006-2010 dönemini kapsayan Tarım Stratejisine uygun olarak destek uygulamasına devam edilecektir. Diğer taraftan, destek uygulamalarının tarım sektöründeki verimliliğin yükseltilmesini sağlayacak şekilde yürütülmesi ve destek ödemelerinin gerçek hak sahiplerine yapılmasının sağlanmasına yönelik tedbirlerin alınmasına da devam edilecektir.

Türkiye'nin beşeri sermayesinin kalitesinin artırılması, eğitime bütçeden ayrılan kaynakların artırılmasından geçmektedir. Bu amaçla, bir yandan genel olarak eğitimin toplam bütçe ödeneklerinden aldığı payın artırılması hedeflenirken, bir yandan da bilimsel araştırma-geliştirme projelerine yönelik destekler artırılarak sürdürülecektir.

Kamu harcamalarının sağlam gelir kaynaklarıyla finanse edilmesi ve bu kapsamda vergi gelirleri performansının artırılması amacıyla, kayıt dışı ekonomiye karşı yürütülen mücadele yoğun bir şekilde sürdürülecek, gelir idaresinin teknolojik altyapısı güçlendirilecek ve gelir idaresindeki yeniden yapılanma süreci tamamlanacaktır.

Çok yıllık bütçe döneminde, kamu idarelerinin karar verme süreçlerini güçlendirmek, mali saydamlık ve hesap verilebilirliği artırmak amacıyla devam etmekte olan stratejik planlama ve performans esaslı bütçeleme çalışmaları yaygınlaştırılacak ve bütçe yönetim enformasyon sistemi (BYES) ile say2000i sistemi, performans esaslı bütçeleme sistemine uyumlu hale getirilecektir. Ayrıca, analitik bütçe sınıflandırması, merkezi yönetim kapsamı dışındaki kamu idarelerinde de uygulamaya konularak genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin bütçe büyüklüklerinin konsolide edilmesi mümkün hale gelecek ve diğer ülkelerle daha sağlıklı karşılaştırmalar yapılabilecektir.

Aynı şekilde, tahakkuk esaslı muhasebe uygulaması, genel yönetim kapsamındaki tüm kamu idarelerinde uygulanacak şekilde yaygınlaştırılacak ve Maliye Bakanlığınca, merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait mali istatistikler aylık, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait mali istatistikler ise üçer aylık dönemler itibarıyla yayımlanmaya başlanacaktır.

2006-2008 döneminde, merkezi yönetim bütçe giderleri ile gelirlerinin GSYİH'ya oranının azaltılması öngörülmektedir. Merkezi yönetim bütçe giderleri içinde, faiz giderlerinin payında azalma eğilimi sürecektir ve 2008 yılı sonunda faiz giderlerinin bütçe üzerindeki baskısı büyük ölçüde ortadan kalkacaktır. Aynı şekilde, bütçe açığındaki düşüş eğilimi de devam edecek ve 2008 yılı sonunda merkezi yönetim bütçe açığının GSYİH'ya oranı %0.67'ye düşecektir.

Kamu idareleri, Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan, Bütçe Çağrısı ve eki Bütçe Hazırlama Rehberi ile Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberinde yer alan makro politikalar, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükler, ödenek teklif tavanları, genel ilkeler ve standartları esas alarak gider ve gelir tekliflerini hazırlayacaklardır.

Çok yıllık bütçeleme anlayışı, kamu harcamalarının etkin bir şekilde önceliklendirilmesine dayandığından, kamu idarelerinin tekliflerini hazırlarken Orta Vadeli Program ve Mali Plana uygun olarak hizmet önceliklerini iyi belirlemeleri ve kaynak dağılımını sağlıklı bir şekilde yapmaları gerekmektedir.

Orta Vadeli Program ve Orta Vadeli Mali Plan'da yer alan politika öncelikleri ve stratejilerin etkili bir şekilde uygulanması amacıyla, ilgili kamu idarelerinin bütçe tekliflerini titizlik içinde hazırlamaları ve her türlü tedbiri almaları gerekmektedir.

2006-2008 yılları bütçe hazırlık çalışmalarına katılacak personel ile kamu idarelerine, yoğun emek ve mesai isteyen bu süreçte üzerlerine düşecek görevi en iyi şekilde yerine getirecekleri inancıyla başarılar diler, bilgi ve gereğini önemle arz ve rica ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı

Ek: 2006-2008 Dönemi Bütçe Hazırlama Rehberi